

PODNĚTY K TÉMATU DĚJINY SPÁSY

Podle osnov výuky náboženství (ČBK, 2004) se děti setkávají se třemi velkými postavami v dějinách spásy: s Mojžíšem (4. třída), Abrahamem (5. tř.) a Davidem (6. tř.). Z těchto dílčích informací zaměřených vždy na určitý aspekt vztahu mezi Bohem a člověkem a mezi lidmi navzájem je třeba vytvořit určitou syntézu: ukázat Boží působení v dějinách až po současnost (také v životě jedince) a propojit tak informace, které žáci během předchozích let získali. Tím dáme vyniknout smyslu naší víry a lépe osvětlíme i smysl života každého z nás na základě účasti na Božím díle a Božím plánu se světem. Obdobně se to týká i různých katechetických programů pro mladé lidi a pro dospělé, zvláště v souvislosti s přípravou ke slavení svátostí spojených s významným mezníkem jejich života.

BIBLE SEDMDESÁTI SLOVY

Prostudujte si obrázek a vyhledejte k výrokům příslušná místa v Bibli, přečtěte si je a vyprávějte dějiny spásy vlastními slovy.

Možnosti řešení

- Bůh stvořil: Gn 1 – 2
 člověka: Gn 1 – 3
 Noeho zachránil v arše: Gn 6 – 9
 Abraham odešel: Gn 12
 Jakub oklamal: Gn 27
 Josef vládl: Gn 41
 hlas zazněl z keře: Ex 3
 Mojžíš se postavil do čela: Ex 3
 farao byl trápen ranami: Ex 7 – 13
 lid putoval: Ex 12 – 18
 moře se rozestoupilo: Ex 13,17–31
 zákon byl darován: Ex 19 – 20
 země byla slíbena: Nu 13; 33,50 – 34,29;
 Dt 8,7–20; Joz 1,1–5
 Saul byl náladový: 1 S 16,14–23;
 18,10–12; 19,9–10
 David byl ohromen: 2 S 11,1–27
 proroci varovali: 2 S 12,1–25; Am 3 – 6;
 Iz 9,7–10,4; Jr 26,1–19
 Ježíš se narodil: Mt 1 – 2; L 1 – 2
 Bůh procházel zemí: Mt 4,23; 9,35; 11,1;
 15,21,29; 16,13; 19,1
 učil lásce: Mt 9,9–13; L 15; 23,33n.;
 J 7,53 – 8,11; 13,31–35; 15,1–17
 žárlivost ukřižovala: Mk 11,18; 12,12;
 15,10; Mt 27,17n.
 naděje zemřela: Mk 15,33–41; L 24,19–21
 láska vstala z mrtvých: Mk 10,32–34;
 J 10,32–34; Sk 2,32; Ř 6,9;
 2 Tm 1,9n.
 Duch planul ohněm: Sk 2; 4,23–31; 10,44–48
 Slovo se šířilo: Sk 4,4; 6,7; 8,25; 12,24; 13,49;
 16,6; Ef 6,18–20
 Bůh zůstal: J 4,12–16; Žid 13,8; Zj 1,8
 Amen.

Ukázka je převzata z internetové stránky www.die-bibel-lebt.de. Tento pokus zachytit poselství Písma svatého v padesáti slovech (v německé verzi) nabízí příležitost porozumět Božímu působení v dějinách a vidět ho „vcelku“ jako uskutečňování Božího plánu spásy při respektování svobody dané člověku. Uvedený úkol je nejspíš zamýšlen pro starší a zkušenější účastníky vzdělávání nebo katecheze. Při výuce náboženství ho musíme zjednodušit. Půjde o porozumění jednotlivým výrokům ve schématu, proto poskytneme žákům odkazy na biblické úryvky. Jejich úkolem bude vyprávět dějiny spásy vlastními slovy podle toho, jak obsahu úryvků porozuměli. Nejasná místa vysvětlíme. Doporučujeme pracovat v menších skupinách, každá jen s některými texty.

Tento způsob seznámení se s významem dějin spásy účastníkům umožní hlouběji proniknout do smyslu událostí. Obdobně můžeme pracovat s biblickými texty, které shrnují dějiny spásy, jako např.:

- Štěpánova řeč (Sk 7,2–53)
- Matouš 1: z rodokmenu nechte účastníky vybrat postavy, které si sami zvolí a podle událostí s nimi spojenými napíšou svoji Bibli s předem určeným

počtem slov.

- Zachariášovo kantikum (Lk 1,68–79): V jaké souvislosti zaznívá tento chvalozpěv? Za co Boha chválí?

Dějiny spásy si církev připomíná i v liturgii, můžeme proto vyjít z následujících textů:

- čtení z velikonoční vigílie
- velikonoční chvalozpěv - exsultet, modlitba při žehnání vody
- anamnetická část eucharistické modlitby

Dalším námětem jsou osobní dějiny spásy vybraných postav. Doporučit lze zejména Mojžíše a krále Davida, z novozákonních postav např. apoštoly Petra a Pavla. Půjde o zachycení klíčových okamžiků jejich osobních dějin (díla, která skrze ně Bůh vykonal, ale také jejich selhání, ve kterých jim Bůh zůstal věrný, a oni se k Němu vrátili). Pro mladší účastníky lze práci s texty zpestřit předem stanoveným počtem slov, kterými mají průběh dějin podle vybraného textu vyjádřit.

S věřícími účastníky lze pokračovat katechezí: vyjádřit si sám pro sebe Boží působení v mém osobním životě (důležité okamžiky) nebo v mé rodině ap., které způsobují, že věřím Bohu a mám účast na společenství s Ním.

Přeložil: Petr Chalupa

Další podněty: Marie Zimmermannová

Doporučené pomůcky:

O čem všem je bible. Encyklopedické vydání knihy dr. Henrietty Mearsové. České vydání: TRANS-ACTIONS s.r.o. ve vydavatelství POKOJ, Bratislava, 1993.

PETRÁČEK, T. *Předobrazy Krista ve Starém zákoně.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.